

**Wersja skrócona
Polityki Ochrony
Małoletnich
w Zespole Szkół
nr 42
w
Warszawie**

Spis treści

Co to są Standardy Ochrony Małoletnich i ich cel	5
Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi	5
Zachowania POZYTYWNE:	6
Zachowania NEGATYWNE	7
Zasady bezpiecznych relacji pracowników z małoletnimi.....	7
Twoja prywatność i wizerunek	10
Uczniu pamiętaj, że przemoc to:	10
Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu.....	11
Sposoby postępowania w przypadku doznania aktów krzywdzenia	13
Masz wpływ na Standardy.....	14
Wykaz numerów telefonów, pod którymi otrzymasz wsparcie:.....	14

Co to są Standardy Ochrony Małoletnich i ich cel

Drodzy Uczniowie,

w naszej szkole obowiązują Standardy Ochrony Małoletnich – są to regulacje wewnętrzne, których celem jest zapewnienie Wam ochrony przed krzywdzeniem. W Standardach Ochrony Małoletnich odnajdziecie informacje na temat m.in.:

- **zachowań, które w naszej szkole są nieakceptowalne zarówno wśród uczniów, jak i w relacjach pracownik szkoły – uczeń. Przez pracownika szkoły rozumiemy m.in. nauczyciela, wychowawcę, pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa, pracownika administracji i obsługi, wolontariusza, praktykanta oraz inne osoby dopuszczone do pracy lub działalności z uczniami,**
- **reakcji szkoły, gdy pojawią się ww. zachowania nieakceptowalne,**
- **reakcji szkoły, gdy pracownik szkoły poweźmie informację, że któryś z uczniów jest krzywdzony poza szkołą.**

Poniżej zamieszczamy:

- **wypis z Polityki Ochrony Małoletnich, będącej częścią Standardów Ochrony Małoletnich, zawierający zachowania akceptowalne i nieakceptowalne w szkole, w relacjach na linii uczeń – uczeń oraz pracownik szkoły – uczeń,**
- **zasady bezpiecznego korzystania z Internetu,**
- **zasady ochrony Twojej prywatności, danych osobowych i wizerunku**
- **sposoby postępowania w przypadku doznania aktów krzywdzenia,**
- **kontakt do instytucji pozaszkolnych, z których można skorzystać, gdy potrzebna jest pomoc, konsultacja w sprawach związanych z przemocą.**

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

W naszej szkole nie ma zgody na przemoc! Ani fizyczną, ani psychiczną, ani słowną, ani cyberprzemoc! Każdy z nas rozumie, że różnimy się od siebie.

Zachowania POZYTYWNE:

1. W komunikacji z kolegami/koleżankami zachowuj szacunek, nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
2. Słuchaj innych, gdy mówią.
3. Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, jeśli nie naruszają one dobra osobistego innych osób.
4. Pamiętaj, że żarty, które nie bawią drugiej osoby, nie są żartami i taką zabawę słowną natychmiast przerywaj.
5. Stosuj słowo „NIE”, jeśli dana forma interakcji Ci nie odpowiada.
6. Jeśli konflikt pojawi się między Tobą a kolegą/koleżanką, spróbuj go rozwiązać stosując komunikat JA:
 - Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę, a konflikt się tylko pogorszy.
 - Powiedz co według Ciebie jest problemem, co jest przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz (komunikaty JA).
 - Słuchaj co mówi druga osoba, jakie są jej odczucia, czego ona oczekuje.
 - Wymyślcie rozwiązanie, które będzie satysfakcjonujące dla Was obojga.
 - Jeśli nie uda się Wam rozwiązać konfliktu, pamiętaj, że zawsze możesz zwrócić się o pomoc do nauczyciela, wychowawcy, pedagoga, psychologa, pedagoga specjalnego lub innego zaufanego pracownika szkoły.
7. Szanuj przestrzeń intymną swoich kolegów i koleżanek.
8. Jeśli chcesz pożyczyć jakąś rzecz od kolegi/koleżanki, zapytaj o zgodę.
9. Szanuj prawo innych do prywatności, nie przeglądaj rzeczy i zawartości telefonu, tabletu czy komputera innych osób.
10. Unikaj wchodzenia w sytuacje, które mogą mieć dla Ciebie i innych negatywne konsekwencje.

Zachowania NEGATYWNE

1. Nie wolno Ci krzyczeć na koleżanki, kolegów, lekceważyć, obrażać, wyśmiewać, wykluczać z grupy.
2. Nie wolno Ci używać języka nienawiści ani tzw. hejtu.
3. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w inny sposób naruszać nietykalności fizycznej koleżanki/kolegi ani używać jakiejkolwiek przemocy fizycznej.
4. Nie wolno Ci nagrywać ani rozpowszechniać wizerunku kolegi/koleżanki bez jego/jej wyraźnej zgody.
5. Nie wolno Ci wyrażać negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek.
6. Nie wolno Ci pożyczać rzeczy innych bez ich zgody.
7. Nie wolno Ci zabierać, ukrywać rzeczy innych osób.
8. Nie wolno Ci spożywać alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji ani zachęcać do ich spożywania kolegów/koleżanek.
9. Jeżeli będziesz świadkiem któregoś z opisanych wyżej zachowań ze strony ucznia lub osoby dorosłej, poinformuj o tym wychowawcę, nauczyciela, pedagoga, psychologa, pedagoga specjalnego albo innego pracownika szkoły, któremu ufasz.

Zasady bezpiecznych relacji pracowników z małoletnimi

Każdy pracownik szkoły jest zobowiązany do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec ucznia są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich.

Każdy pracownik szkoły powinien działać w sposób otwarty i przejrzysty, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji swojego zachowania.

1. W komunikacji z małoletnim zachowuj cierpliwość i szacunek.
2. Słuchaj uważnie małoletniego i udzielaj mu odpowiedzi adekwatnych do wieku i sytuacji.
3. Zapewnij małoletnich, że jeżeli czują się niekomfortowo z jakimś zachowaniem, sytuacją czy słowami mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie i mogą oczekiwać reakcji/pomocy.
4. Doceniaj i szanuj wkład małoletnich w podejmowanie działań.

5. Wszystkich traktuj sprawiedliwie.
6. Szanuj prawo małoletniego do prywatności, a jeżeli musisz odstąpić od tej zasady wyjaśnij to (np. aby chronić ucznia odstępujesz od zasady poufności).
7. Podejmując decyzje dotyczące małoletniego poinformuj go o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania.
8. Unikaj zbędnego ryzyka w pracy z małoletnim – sprawdzaj czy sprzęt i otoczenie jest bezpieczne.
9. Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań wobec małoletnich.
10. Zachowaj szczególną ostrożność wobec małoletnich, którzy doświadczyli nadużycia i krzywdzenia.
11. Nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać małoletniego.
12. Nie wolno krzyczeć na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z jego bezpieczeństwa lub bezpieczeństwa innych małoletnich.
13. Nie wolno naruszać nietykalności fizycznej małoletnich.
14. Nie wolno nawiązywać z małoletnim jakichkolwiek relacji intymnych. Jeśli jesteś ich świadkiem reaguj, ale z poszanowaniem godności osób zainteresowanych.
15. Nie wolno utrzymywać wizerunku małoletniego dla potrzeb prywatnych (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie). Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeśli dyrekcja nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów prawnych. Nie dotyczy to sytuacji, gdy wizerunek ucznia stanowi jedynie szczegół większej całości, np. zgromadzenia, krajobrazu lub imprezy publicznej, zgodnie z art. 81 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
16. Nie wolno zapraszać małoletnich do swojego domu/mieszkania, ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z małoletnimi poza godzinami pracy, musisz poinformować o tym dyrekcję, a rodzice i małoletni muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
17. Właściwą formą komunikacji z małoletnimi i ich rodzicami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail szkoły, dziennik elektroniczny, telefon służbowy). Kontakty z małoletnimi przez prywatne kanały komunikacji (telefon, komunikatory) są dopuszczalne pod warunkiem, że są ściśle powiązane z wykonywaniem obowiązków służbowych, opiekuńczo-wychowawczych.
18. Nie wolno proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać w ich obecności.

19. Pracownik nie może wykorzystywać relacji z uczniem ani swojej przewagi lub pozycji służbowej dla własnych korzyści. Nie wolno mu przyjmować pieniędzy od małoletnich, ani ich rodziców.
20. Nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec małoletniego lub jego rodziców.
21. Nie podejmuj innego niż niezbędny kontakt fizyczny z uczniem. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu:
- a) zajęcia sportowo-rekreacyjne,
 - b) czynności higieniczne uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, którym taka pomoc jest niezbędna i jest wykonywana przez osoby do tego upoważnione. Pomoc taka powinna odbywać się z poszanowaniem prywatności i intymności ucznia oraz – w miarę jego możliwości – po wcześniejszym wyjaśnieniu działania i uzyskaniu jego zgody.
 - c) stanowcze interwencje wychowawcze prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym, są dopuszczalne w sytuacjach, gdy zachowanie ucznia nosi znamiona agresji:
 - uczeń zagraża własnemu życiu lub zdrowiu,
 - uczeń zagraża zdrowiu lub życiu kogoś z otoczenia,
 - uczeń podejmuje próby dewastacji mienia szkolnego lub cudzego,
- a przy tym uczeń nie reaguje na polecenia słowne nauczyciela.
- Bezpośredni kontakt fizyczny jest również uprawniony w sytuacji, gdy konieczne jest podjęcie działań z zakresu pomocy przedmedycznej (działania ratunkowe związane z udzieleniem pierwszej pomocy), zagrożenia lub paniki spowodowanej czynnikami zewnętrznymi (pożar, intensywne zjawiska atmosferyczne, niebezpieczne zachowania osób trzecich itp.).
22. Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych małoletnich. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
23. Nie wolno zachowywać się w obecności małoletnich w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności oraz wykorzystywanie wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej.

Twoja prywatność i wizerunek

1. Masz prawo do prywatności i ochrony swojego wizerunku.
2. Szkoła chroni Twoje dane osobowe, zdjęcia i nagrania zgodnie z obowiązującymi przepisami.
3. Zdjęcia i nagrania przedstawiające ucznia nie powinny być wykonywane ani publikowane bez wymaganej zgody, z wyjątkiem sytuacji przewidzianych przepisami prawa.
4. Szkoła nie powinna bez potrzeby podawać przy zdjęciach lub nagraniach informacji pozwalających Cię zidentyfikować ani ujawniać informacji dotyczących m.in. Twojego zdrowia, sytuacji rodzinnej, materialnej lub prawnej.
5. Jeżeli zauważysz, że Twój wizerunek został wykorzystany w niewłaściwy sposób, zgłoś to nauczycielowi, wychowawcy, pedagogowi, psychologowi, pedagogowi specjalnemu lub innemu zaufanemu pracownikowi szkoły.

Uczniu pamiętaj, że przemoc to:

1. bicie
2. kopanie
3. popychanie
4. szarpanie
5. zamykanie (w toalecie, w szatni, w przebieralni, w sali)
6. niszczenie rzeczy
7. przezywanie
8. ośmieszanie
9. wyśmiewanie
10. obrażanie
11. grożenie
12. szantażowanie
13. obmawianie
14. plotkowanie
15. wrogie/obraźliwe gesty
16. wykluczenie (izolowanie) z grupy, w grze, online

17. manipulowanie relacjami
18. robienie zdjęć, nagrywanie bez zgody
19. udostępnianie innym nagrań i zdjęć osoby bez jej zgody
20. naruszanie w jakikolwiek sposób nietykalności cielesnej
21. wykorzystywanie seksualne lub naruszanie Twojej intymności,
22. zaniedbywanie Twoich podstawowych potrzeb fizycznych lub psychicznych,
23. inne działania albo zaniechania, które zagrażają Twojemu zdrowiu, bezpieczeństwu, godności lub prawidłowemu rozwojowi.

I takie zachowania w naszej szkole są zabronione!

Pamiętaj, że:

- warto rozmawiać z innymi, o zachowaniach, które Cię niepokoją lub są dla Ciebie niekomfortowe,
- jeśli jakaś propozycja Ci się nie podoba, masz prawo powiedzieć „nie”,
- Twoje ciało należy do Ciebie, masz prawo wyrazić zgodę albo sprzeciw wobec działań dotyczących Ciebie, odpowiednio do Twojego wieku, możliwości i sytuacji
- jeśli potrzebujesz pomocy, to alarmuj inne osoby.

Dbaj także o:

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu

1. W szkole korzystasz z Internetu pod nadzorem nauczyciela lub innego pracownika szkoły. Jeśli zobaczysz treści niepokojące, przemocowe, seksualne, obraźliwe albo namawiające do niebezpiecznych zachowań, zgłoś to niezwłocznie nauczycielowi, wychowawcy, pedagogowi, psychologowi lub innemu zaufanemu pracownikowi szkoły.
2. Chroń siebie i swoje dane online – nie podawaj innym loginów i haseł, korzystaj z oprogramowania antywirusowego, unikaj klikania w nieznane linki i załączniki w wiadomościach e-mail, zadbaj o ustawienia bezpieczeństwa na portalach społecznościowych, na których jesteś, stosuj trudne do odgadnięcia hasła.
3. Nie zapominaj, że w Internecie nie ma nic za darmo. Za to, co pobieramy płacimy w różny sposób: czasem pieniędzmi, a czasem własnymi danymi, zgodą na oglądanie

reklam lub też nieświadomym ściągnięciem szkodliwego oprogramowania, które może przejąć kontrolę nad naszym urządzeniem.

4. Pamiętaj, że Internet nie zapomina. Z rozważą zamieszczaj zdjęcia na portalach społecznościowych, bądź też rozważna/y, gdy w inny sposób udostępniasz je znajomym. Gdy udostępniasz cudze zdjęcia – pytaj o zgodę!
5. Poznając nowych znajomych online, bądź nieufny/a. Pamiętaj, że osoba po drugiej stronie nie musi być tym, za kogo się podaje. Nawet jeśli widzisz ją na wideo czacie – nie wiesz, czy wszystko, co ci mówi jest prawdą.
6. Nigdy nie wyśmiewaj, nie poniżaj, nie zastraszaj nikogo online! A jeśli dzieje się tak w gronie twoich znajomych – masz obowiązek powiedzieć o tym dorosłemu, któremu ufasz!
7. Jeśli w sieci spotka Cię jakaś przykrość lub ktoś będzie na tobie wymuszał zachowania, na które nie masz ochoty, domagał się pieniędzy itp. musisz poprosić o pomoc kogoś dorosłego – rodziców, nauczyciela, pedagoga, psychologa w szkole. Możesz też zadzwonić na anonimowy Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży pod numer: 116 111. Tam na pewno znajdziesz pomoc.
8. Jeśli trafisz w Internecie na treści, które uznasz za podejrzane – informuj o tym natychmiast zaufanego dorosłego. Pamiętaj, że zawsze możesz poinformować administratora strony, że takie treści znajdują się na tej stronie. Możesz to zrobić wykorzystując dane kontaktowe, a w wielu serwisach znajduje się przycisk zgłoszenia nadużycia, nieadekwatnych treści, treści przemocowych.
9. Jeśli doświadczasz cyberprzemocy lub innego zagrożenia w Internecie, nie usuwaj wiadomości, zdjęć, nagrań, komentarzy, e-maili, linków ani innych materiałów związanych ze zdarzeniem. Mogą być one ważnym dowodem potrzebnym do wyjaśnienia sprawy.
10. Nie ściągaaj prac domowych z Internetu. To jest plagiat, a więc kradzież, czyli przestępstwo, a do tego zachowanie nieuczciwe. Podobnie – nie ściągaaj filmów, muzyki itp. z nielegalnych źródeł. To jest ścigane prawem przestępstwo, robiąc tak, naruszasz prawo i możesz ponieść konsekwencje.
11. Wykorzystując w swoich pracach domowych, referatach, prezentacjach itp. materiały znalezione w Internecie, zawsze podaj imię i nazwisko cytowanego autora oraz link do miejsca, z którego te materiały pobrałeś.
12. Staraj się mieć dużo innych aktywności, poza obecnością online. Unikniesz w ten sposób zagrożenia uzależnieniem od sieci.

Sposoby postępowania w przypadku doznania aktów krzywdzenia

W przypadku gdy:

1. doświadczyłeś krzywdzenia ze strony innego ucznia/innych uczniów lub byłeś świadkiem zachowania przemocowego, poinformuj o tym: wychowawcę albo innego nauczyciela lub psychologa albo pedagoga. Możesz zgłosić krzywdzenie każdemu pracownikowi szkoły, któremu ufasz. Możesz zgłosić sytuację dotyczącą Ciebie albo innego ucznia. Możesz także zgłosić sytuację, której byłeś świadkiem. Pracownik ma obowiązek zareagować i przekazać sprawę dalej zgodnie z procedurą. Twoje zgłoszenie nigdy nie zostanie zlekceważone, nie będziemy Cię oceniać. Zareagujemy niezwłocznie. Podejmiemy działania, aby:

- zapewnić bezpieczeństwo Tobie i innym osobom doznającym przemocy
- zapewnić Ci wsparcie
- wyjaśnić sytuację
- ustalić dalszą ścieżkę postępowania
- wyciągnąć konsekwencje wobec osoby/osób stosującej/cych przemoc zgodnie ze Statutem szkoły i przepisami prawa
- zapewnić, by szkoła była miejscem wolnym od przemocy i agresji.

Jeżeli masz szczególne potrzeby edukacyjne, niepełnosprawność, trudności w komunikowaniu się lub potrzebujesz innej formy pomocy, szkoła dostosuje sposób rozmowy, przekazywania informacji i udzielania wsparcia do Twoich możliwości i potrzeb. W razie potrzeby zostanie zapewniony Ci odpowiedni sposób komunikacji oraz pomoc osoby, której ufasz. Masz prawo wyrazić swoją wolę, w tym zgodę lub sprzeciw, w sposób dla Ciebie zrozumiały i dostępny.

2. doświadczyłeś krzywdzenia ze strony dorosłego, również rodzica lub opiekuna, albo byłeś świadkiem przemocy, poinformuj o tym: wychowawcę albo innego nauczyciela lub psychologa albo pedagoga (inną osobę niż ta, która stosowała przemoc). Osoba, do której trafi zgłoszenie podejmie działania:

- przewidziane w regulacjach szkolnych – Polityce ochrony małoletnich, które zapewnią Ci i innym bezpieczeństwo oraz zapobiegą dalszym niedozwolonym zachowaniom
- przewidziane przepisami prawa jak:
 - powiadomienie Sądu,
 - powiadomienie Prokuratury, Policji.
 - powiadomienie ośrodka pomocy społecznej.

- jeżeli istnieje podejrzenie przemocy domowej, szkoła może również rozpocząć procedurę „Niebieskie Karty”.

Pamiętaj, że masz prawo do ochrony przed krzywdzeniem niezależnie od tego, czy osobą krzywdzącą jest dorosły, pracownik szkoły czy inny uczeń. W zależności od sytuacji szkoła podejmuje działania określone w Polityce oraz obowiązujących przepisach prawa.

Pamiętaj, że w przypadku, gdy nie jesteś pewna/y czy dane zachowanie jest przemocą (także dotyczy przemocy w Internecie), jest zachowaniem niedozwolonym, zawsze możesz zwrócić się do pracownika szkoły, któremu ufasz, pedagoga/psychologa/pedagoga specjalnego, którego gabinet znajduje się w sali 32 (psycholog) i sali 209 (pedagogdy), albo innego, gdzie uzyskasz pomoc, wyjaśnienie, ustalicie dalsze działania.

Ważne jest, abyś zwrócił/zwróciła się do kogoś o pomoc, gdyż wtedy szybciej problem, który się pojawia, można rozwiązać! Nie zawsze wychowawca, nauczyciel czy inny pracownik szkoły jest w stanie zauważyć, że w Twoim otoczeniu dzieje się coś niedobrego.

Możesz także skorzystać z pomocy pozaszkolnej w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej nr 15 w Warszawie, przy ul. Dzieci Warszawy 42. Zapisy pod nr tel. 22 886 73 28.

Masz wpływ na Standardy

Możesz zgłaszać uwagi dotyczące tego, jak w szkole działają Standardy Ochrony Małoletnich. Możesz także wskazywać problemy i proponować zmiany, które mogą zwiększyć bezpieczeństwo uczniów. Szkoła okresowo pyta uczniów o ich opinię na temat stosowania Standardów.

Wykaz numerów telefonów, pod którymi otrzymasz wsparcie:

- **116 111 – dostępny 24h/7 dni – Telefon Zaufania dla dzieci i młodzieży**
- **800 120 002 – dostępny 24h/7 dni – Ogólnopolskie Pogotowie Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”**
- **niebieskalinia@niebieskalinia.info**
- **22 668 70 00 – poradnia telefoniczna dla wszystkich osób pokrzywdzonych przestępstwem 7 dni w tygodniu w godz. 12:00 – 18:00**
- **112 - w sytuacji zagrożenia życia, zdrowia, mienia, środowiska, bezpieczeństwa i porządku publicznego umożliwia przekazanie zgłoszenia alarmowego**